

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра економіки та менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономіка

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет туризму
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Робоча програма з дисципліни «Макроекономіка» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».
XI с. (денна форма навчання).

Розробники:

Гуль І.Г., к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

Завидівська О.І., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол від “27” грудня 2018 року № 7

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(підпись)

(Павленчик Н.Ф.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Загальна кількість годин - 90		2-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 3 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		18 год.	-
		Практичні, семінарські	
		18 год.	-
		Самостійна робота	
		54 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю: Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань – 07 «Управління та адміністрування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» є закономірності, що характеризують розвиток економічних систем на макроекономічному рівні, визначення механізмів державного регулювання та факторів економічного зростання.

Метою дисципліни є засвоєння студентами системи економічних знань, на яких базується сучасний макроаналіз; набуття навичок дослідження агрегованих показників економічного та соціального розвитку національної економіки шляхом використання універсального інструментарію та макроекономічного моделювання.

Завдання дисципліни полягають у вивчені клавових положень базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- предмет і метод макроекономічної науки;
- основні показники та індикатори макроекономічного розвитку;
- базові моделі рівноваги,
- механізм складових макроекономічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоекономічної, соціальної тощо.

вміти:

- враховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності;
- за результатами аналізу законодавчо-нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою зіставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці;
- на основі аналізу наявних економічних та природних ресурсів, застосовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою зіставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економічна теорія», «Регіональна економіка», «Мікроекономіка», «Основи підприємницької діяльності», «Економіка та фінанси підприємств», «Міжнародні економічні відносини».

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи макроекономіки. Макроекономічна рівновага і економічне зростання.

ТЕМА 1. Теоретичні основи макроекономіки

1. Предмет макроекономіки. Становлення та розвиток макроекономіки.
2. Об'єкт і предмет макроекономіки.
3. Методологія макроекономічного аналізу. Функції макроекономічного аналізу.

ТЕМА 2. Національна економіка та оцінка її результатів

1. Національна економіка як об'єкт макроекономічного аналізу.
2. Національний продукт та проблеми його виміру. Система національного рахівництва.
3. Валовий внутрішній продукт. Національний дохід. Національне багатство.
4. Ефективність національної економіки та її показники.
5. Тіньова економіка.

ТЕМА 3. Економічне зростання та цикли ділової активності

1. Економічний розвиток у часовому вимірі, його форми та показники.
2. Економічне зростання: фактори та типи.
3. Циклічні коливання економіки, їхня природа та види.

ТЕМА 4. Ринок робочої сили. Безробіття та інфляція

1. Ринок праці та його рівновага.
2. Безробіття як макроекономічне явище. Теорії безробіття.
3. Види безробіття, його показники та наслідки.
4. Інфляція, її види, причини та наслідки.

ТЕМА 5. Сукупний попит та сукупна пропозиція

1. Сукупний попит і його структура.
2. Сукупна пропозиція. Нецінові чинники сукупної пропозиції.
3. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги.

ТЕМА 6. Споживання, заощадження та інвестиції

1. Споживання і заощадження як функції доходу.
2. Кейнсіанська концепція споживання.
3. Модель „заощадження – інвестиції” як модель макроекономічної рівноваги.
4. Державна інвестиційна політика і її вплив на розвиток національної економіки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Економічні функції держави

ТЕМА 7. Державне регулювання макроекономічних процесів

1. Роль держави в макроекономічному кругообороті.
2. Вплив держави на економічну рівновагу, її економічні функції.

ТЕМА 8. Фінансова система, податки та державний борг

1. Суть та функції фінансів. Фінансова система країни.
2. Податки як інструмент регулювання національної економіки.
3. Державний бюджет та його дефіцит. Державний борг.

ТЕМА 9. Грошово-кредитна політика держави

1. Пропозиція грошей. Грошовий мультиплікатор.
2. Попит на гроші та його види.
3. Механізм грошового ринку.
4. Процентна ставка: сутність та види.

ТЕМА 10. Кредитно-банківська система країни

1. Види банків та небанківські кредитно-фінансові інституції.
2. Банківська система. Функції та операції банків.
3. Банківський механізм емісії кредитних грошей.
4. Політика дешевих і дорогих грошей.

ТЕМА 11. Зовнішньоекономічна діяльність країни

1. Макроекономічне значення, основні статті та структура платіжного балансу країни.
2. Валютні курси: сутність, різновиди, чинники та вплив на макроекономічну рівновагу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи макроекономіки. Макроекономічна рівновага і економічне зростання					
ТЕМА 1. Теоретичні основи макроекономіки	8	2	2	-	4
ТЕМА 2. Національна економіка та оцінка її результатів	8	2	2	-	4
ТЕМА 3. Економічне зростання та цикли ділової активності	8	2	2	-	4
ТЕМА 4. Ринок робочої сили. Безробіття та інфляція	8	2	2		4
ТЕМА 5. Сукупний попит та сукупна пропозиція	8	2	2		4
ТЕМА 6. Споживання, заощадження та інвестиції	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	48	12	12	-	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Економічні функції держави а»					
ТЕМА 7. Державне регулювання макроекономічних процесів	10	1	1	-	8
ТЕМА 8. Фінансова система, податки та державний борг	10	1	1	-	8
ТЕМА 9. Грошово-кредитна політика держави	6	2	2	-	2
ТЕМА 10. Кредитно-банківська система країни	6	1	1	-	4
ТЕМА 11. Зовнішньоекономічна діяльність країни	10	1	1		8
Разом за змістовим модулем 2	42	6	6	-	30
УСЬОГО ГОДИН	90 год.	18	18	-	54

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Семінарське заняття №1 Теоретичні основи макроекономіки	2
2.	Семінарське заняття №2 Національна економіка та оцінка її результатів	2
3.	Семінарське заняття №3 Економічне зростання та цикли ділової активності	2
4.	Семінарське заняття №4 Ринок робочої сили. Безробіття та інфляція	2
5.	Семінарське заняття №5 Сукупний попит та сукупна пропозиція	2
6.	Семінарське заняття №6 Споживання, заощадження та інвестиції	2
7.	Семінарське заняття №7 Державне регулювання макроекономічних процесів. Фінансова система, податки та державний борг	2
8.	Семінарське заняття №8 Грошово-кредитна політика держави	2
9.	Семінарське заняття №9 Кредитно-банківська система країни. Зовнішньоекономічна діяльність країни	2
	Всього	18

6. Теми практичних занять

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні основи макроекономіки	4
2.	Національна економіка та оцінка її результатів	4
3.	Економічне зростання та цикли ділової активності	4
4.	Ринок робочої сили. Безробіття та інфляція	4
5.	Сукупний попит та сукупна пропозиція	4
6.	Споживання, заощадження та інвестиції	4
7.	Державне регулювання макроекономічних процесів	8
8.	Фінансова система, податки та державний борг	8
9.	Грошово-кредитна політика держави	2
10.	Кредитно-банківська система країни	4
11.	Зовнішньоекономічна діяльність країни	8
	ВСЬОГО	54

* - самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу і підготовку до семінарських та практичних занять

8. Індивідуальні завдання

9. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, розв'язування творчих завдань, міні-лекції, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, ділові та рольові ігри, банки візуального супроводження.

10. Методи контролю

Оцінювання знань студентів проводиться за 100-балльною шкалою, яка включає в себе поточний та підсумковий контроль, які оцінюються у 50 балів кожен.

Поточне оцінювання знань студентів з дисципліни «Макроекономіка» здійснюється за 50-балльною системою на основі комплексного підходу з використанням рейтингової системи оцінки знань студентів.

Поточні 50 балів студенти мають змогу отримати протягом вивчення курсу дисципліни, зокрема:

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1.	Семінарське заняття №1 Теоретичні основи макроекономіки	0-4
2.	Семінарське заняття №2 Національна економіка та оцінка її результатів	0-4
3.	Семінарське заняття №3 Економічне зростання та цикли ділової активності	0-4
4.	Семінарське заняття №4 Ринок робочої сили. Безробіття та інфляція	0-4
5.	Семінарське заняття №5 Сукупний попит та сукупна пропозиція	0-4
6.	Семінарське заняття №6 Споживання, заощадження та інвестиції	0-4
7.	Семінарське заняття №7 Державне регулювання макроекономічних процесів. Фінансова система, податки та державний борг	0-4
8.	Семінарське заняття №8 Грошово-кредитна політика держави	0-4
9.	Семінарське заняття №9 Кредитно-банківська система країни. Зовнішньоекономічна діяльність країни	0-4
10.	Підсумкове тестування по темах курсу Всього	0-14 50

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється за 50-балльною системою на основі складання іспиту. Екзаменаційні завдання іспиту формуються на основі затвердженої програми курсу.

Загальна оцінка рівня знань студентів з дисципліни «Макроекономіка» визначається як сума балів, одержаних студентами за результатами поточного контролю і за результатами іспиту.

До екзаменаційної відомості вносяться результати поточного контролю і підсумкового контролю, а також їх сумарна оцінка за 100-балльною системою, 4-балльною шкалою оцінювання та оцінкою за шкалою ECTS.

Переведення даних 100-балльної шкали оцінювання в 4-х бальну шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Екзаменаційні вимоги з дисципліни «Макроекономіка»

1. Предмет макроекономіки. Становлення та розвиток макроекономіки.
2. Об'єкт і предмет макроекономіки.
3. Методологія макроекономічного аналізу. Функції макроекономічного аналізу.
4. Національна економіка як об'єкт макроекономічного аналізу.
5. Національний продукт та проблеми його виміру. Система національного рахівництва.
6. Валовий внутрішній продукт. Національний дохід. Національне багатство.
7. Ефективність національної економіки та її показники.
8. Тіньова економіка.
9. Економічний розвиток у часовому вимірі, його форми та показники.
10. Економічне зростання: фактори та типи.
11. Циклічні коливання економіки, їхня природа та види.
12. Ринок праці та його рівновага.
13. Безробіття як макроекономічне явище. Теорії безробіття.
14. Види безробіття, його показники та наслідки.
15. Інфляція, її види, причини та наслідки.
16. Сукупний попит і його структура.
17. Сукупна пропозиція. Нецінові чинники сукупної пропозиції.
18. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги.
19. Споживання і заощадження як функції доходу.
20. Кейнсіанська концепція споживання.
21. Модель „заощадження – інвестиції” як модель макроекономічної рівноваги.
22. Державна інвестиційна політика і її вплив на розвиток національної економіки.
23. Роль держави в макроекономічному кругообороті.
24. Вплив держави на економічну рівновагу, її економічні функції.
25. Суть та функції фінансів. Фінансова система країни.

26. Податки як інструмент регулювання національної економіки.
27. Державний бюджет та його дефіцит. Державний борг.
28. Пропозиція грошей. Грошовий мультиплікатор.
29. Попит на гроші та його види.
30. Механізм грошового ринку.
31. Процентна ставка: сутність та види.
32. Види банків та небанківські кредитно-фінансові інституції.
33. Банківська система. Функції та операції банків.
34. Банківський механізм емісії кредитних грошей.
35. Політика дешевих і дорогих грошей.
36. Макроекономічне значення, основні статті та структура платіжного балансу країни.
37. Валютні курси: сутність, різновиди, чинники та вплив на макроекономічну рівновагу.

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни «Макроекономіка».
2. Робоча навчальна програма з дисципліни «Макроекономіка».
3. Конспект лекцій (на паперовому та електронному носіях).
4. Мультимедійний супровід лекцій (на електронному носії)
4. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять.
5. Пакет завдань для проведення підсумкового тестування.
6. Екзаменаційні білети.

13. Рекомендована література **Основна**

1. Макроекономіка: навч. посібник / за ред. В.П. Решетило. – Харків: ХНАМГ, 2013. – 295 с.
2. Сірко А.В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. / А.В. Сірко - К.: «Центр учебової літератури», 2014. – 416 с.
3. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/
4. Малий І.Й. Інституційні трансформації соціально–економічної системи України: монографія / А.А. Гриценко, І.Й. Малий та ін. – К.: ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2015.
5. Малий І.Й. Макрорегулювання фінансового сектору : монографія / І.Й. Малий, Т.О. Королюк. – К. : КНЕУ, 2015. – 304 с.

Допоміжна

1. Макроекономіка: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. - 851 с.
2. Панчишин С. Макроекономіка: підручник / С. Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – 614 с.

3. Савченко А.Г. Макроекономіка: підручник / А.Г. Савченко. – 2 вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
4. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка. Навч. посібник / За ред. З.Г. Ватаманюка та О.З. Ватаманюка. – Львів: «Інтелект-Захід», 2008. – 540 с.
5. Талавиря М.П. Макроекономіка: [Навчальний посібник] / Гойчук О.І., Талавиря М.П., Ожелевська Т.С. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – 560с.
6. Історія економіки та економічної думки: Навч. посібник / За ред. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. - 743 с.
7. Калініченко О. В. Макроекономіка. Практикум: Навч. посіб / О.В. Калініченко, О.Д. Плотник. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 656 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
2. <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
3. <http://www.europa.eu.int> – сайт ЄС
4. <http://www.cnn.com> – новини CNN
5. <http://www.search.global.epnet.com> – електронний формат наукових журналів
6. <http://www.inf.kiev.ua> – ділова Україна
7. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> – огляд преси
8. <http://www.isi.gov.ua> – матеріали ЄС і РЄ